

ŽODIS Į LIETUVĄ PER VATIKANO RADIJĄ

Mielieji sesės ir broliai Lietuvoj,

susibūrę iš visų São Paulo didmiesčio kampų šv. Kazimiero asmeninen lietuvių parapijon Šilinės atleidam ir kartu Tautos Dienai, dalyvaujant ir vietiniam rajoniam vyskupui, suklupę prie Eucharistinio Kristaus ir Švč. Dievo Motinos kojų, karštai meldžiamės už Jus ir visą pavergtą, bet taip didvyriškai gyvą, mūsų Tėvynę Lietuvą.

Ypač didžiuojamės jūsų ištikimybę Kristui ir Baznyčiai, skelbiam pasauliui jūsų nežmoniškas kančias ir nežemiška drąsa bei jėgą, ir didžiuojamės, kad esame tokios, kad ir mažos, bet dvasiniai milžiniškos, tautos vaikai.

Ir čia, nors toli nuo Tėvynės, dėkame Marijai už Josios apsireikimą mūsų žemėje, šiemet minim 550 metų nuo Vytauto Didžiojo numatytos karunacijos, ruošiamės netrukus paminti sv. Kazimiero 500-metį bei Lietuvos krikšto 600 metų.

Desim visas pastangas, kad šios datos būtų atšventos prasmingai — kad patys praturtėtum dvasia, ir kitataučiu akyse iškeltum savo didvyrišką tautą. Dieve duok, kad šias datas jau galletum atšvesti kartu su jumis laisvoj ir nepriklausomoj Lietuvoj.

Mes esame su jumis. O kas dar svarbiau — su jumis yra Dievas ir Marija.

São Paulo lietuviai

Mielas Lietuvos jaunime,

mes čia, Brazilijoj, sveždami Tautos Dieną ir Šilinės sventę, savo maldose prašome Aukščiausiojo, kad duotų stiprybes ir ištvėrmes jums, Tėvynėje, ir mums, jau gimusiems ir gyvenantiems už Lietuvos ribų, išlikti lietuviais, ir kad artimoj ateity galletum viesai ir laisvai visi kartu švesti šią sventę laisvoj Lietuvoj.

Visi Brazilijos lietuvių jaunimo vardu

Brazilijos Lietuvių Jaunimo
Sajunga

Brazilijos liet. tautinių šokių grupė "Nemunas" Clevelande, prie DMNP bažnyčios drauge su kai kuriais klevelandiškiais, kurie priėmė svečius. Grupės vadovas J. Lukoševičius priekyje trečias iš kairės. Nuotr. V. Bacevičiaus

ŽYGIS Į ŠILUVĄ

Rugpjūčio 25 d., į pavakarę Tytuvėnuose pasirodė jaunimo būreliai, dauguma 14–20 metų amžiaus. Be triukšmo, be tokiomis atvejais jau mums įprastu keiksmų ir stumdymosi besišypsas jaunimas "okupavo" visas laisvas miestelio vietas po stogais. Miestelis nejučiomis, tiesiog nepastebimai, susiurbė tūkstantinę jaunimo masę. Įdomu, kad gyventojai juos mielai priėmė, nepastebimai sutalpino tyliai solidarizuodamiesi jaunimo sumanymui. Žmonės patikėjo, kad tokie nesugadins padargų, nepavogs ko nors, nepadegs pašiūrėje ar kluone šieno (nė vieno nesimaitė rūkančio).

Kažką pajutęs, miestelio centre sėdėjo uniformuotas pareigūnas su keliais neuniformuotais ir budriai dairėsi, ypač jų žvilgsniai ieškojo mašinų.

Graži, borokiniai iškilminga bažnyčia, naujai suremontuota, skoningai giedromis spalvomis vyrauja oranžiniai ir auksiniai akcentai sveikino kiekvieną įeinantį.

Vakarinių šv. Mišių metu lotiniškai Mišias giedojo latvių choras. Jaunimas bažnyčioje vieningai ir aiškiai atsakinėjo maldas. Šv. Komunijos pakilo visa

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo bibliotek.

bažnyčia ir suklupę prie Dievo stalo.

Rytojaus rytą, dar toli prieš ankstyvasias šv. Mišias bažnyčia vėl buvo pilna. Tai vienoje vietoje, tai kitoje bažnyčios vietoje skambūs jaunatviški balsai užvesdavo giesmę, prie kurios tuoj prisidėdavo visa bažnyčia.

Išėję iš bažnyčios jaunimas išsirikavo po keturis. Nutarė žygio metu elgtis kaip bažnyčioje: nesikalbėti, neatsakinėti į pašalinius klausimus, giedoti ir melstis. Daugelio rankose mirgėjo gėlės, tarp pirštų matėsi rožiniai (rožančiai). Tai atgailos eisena už savo ir kitų nuodėmes, už blaivybės akciją tauotoje, už jaunimo prisikėlimą.

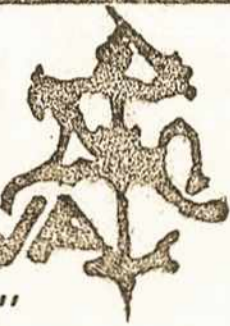
Pagaliau pasigirdo maldos žodžiai, ir eisena pajudėjo. Didingai atrodė šiais laikais tūkstantinė besimeldžiančio jaunimo eisena, (nors buvo ir vyresnio amžiaus žmonių, bet dominavo jaunimas). Atsirado keli fotografai. Kas žino jų tikruosius kėslus? Tačiau niekas nenusuko ir neslėpė savo veido: visiėjo susikaupę, ryžtingi, pasiruošę bet kokiam ateistų išpuoliui. Miestelio gyventojai, pardavėjos stovėjo gatvių pakraščiuose, šalia parduotuvių, už langų ir su nuostaba stebėjo nejprastą reginį. Pirmosios gretos tuojau susidūrė su (nukelta į 3-čią psl.)

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124
 São Paulo - Brasil Caixa Postal. 4421 - CEP 01000
 Diretor Responsavel: VYTAUTAS BACEVIČIUS
 Administrador: STANISLAO ŠILEIKA
 Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoj iki liepos mėnesio Cr\$.500.00 Atskiro numero kaina Cr.10.00
 Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 18 Dol. Į P. Ameriką oro paštu: 20 Dol.
 Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 25 Dol. Į tolimus kraštus 30 Dol.
 GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$ 3.000,00 Vieno Numero GARBĖS LEIDĖJAS Cr.1.500.00
 Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anunēios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą po Cr.50.00
 Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija-neatsako Rašiniai grąžinami tik autoriui prašant.
 Straipsnius ir Korespondencija Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.
 Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leideju nuomonę.
 Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti "STANISLAO ŠILEIKA" vardu.

Iš Lietuvos K.B. Kronikos Nr. 42

ŠVIEČIANTIS ŽIBURYS

(a.a. Kun. Virgilijus JAUGELIS)

(Tesinys iš praeito nr.)

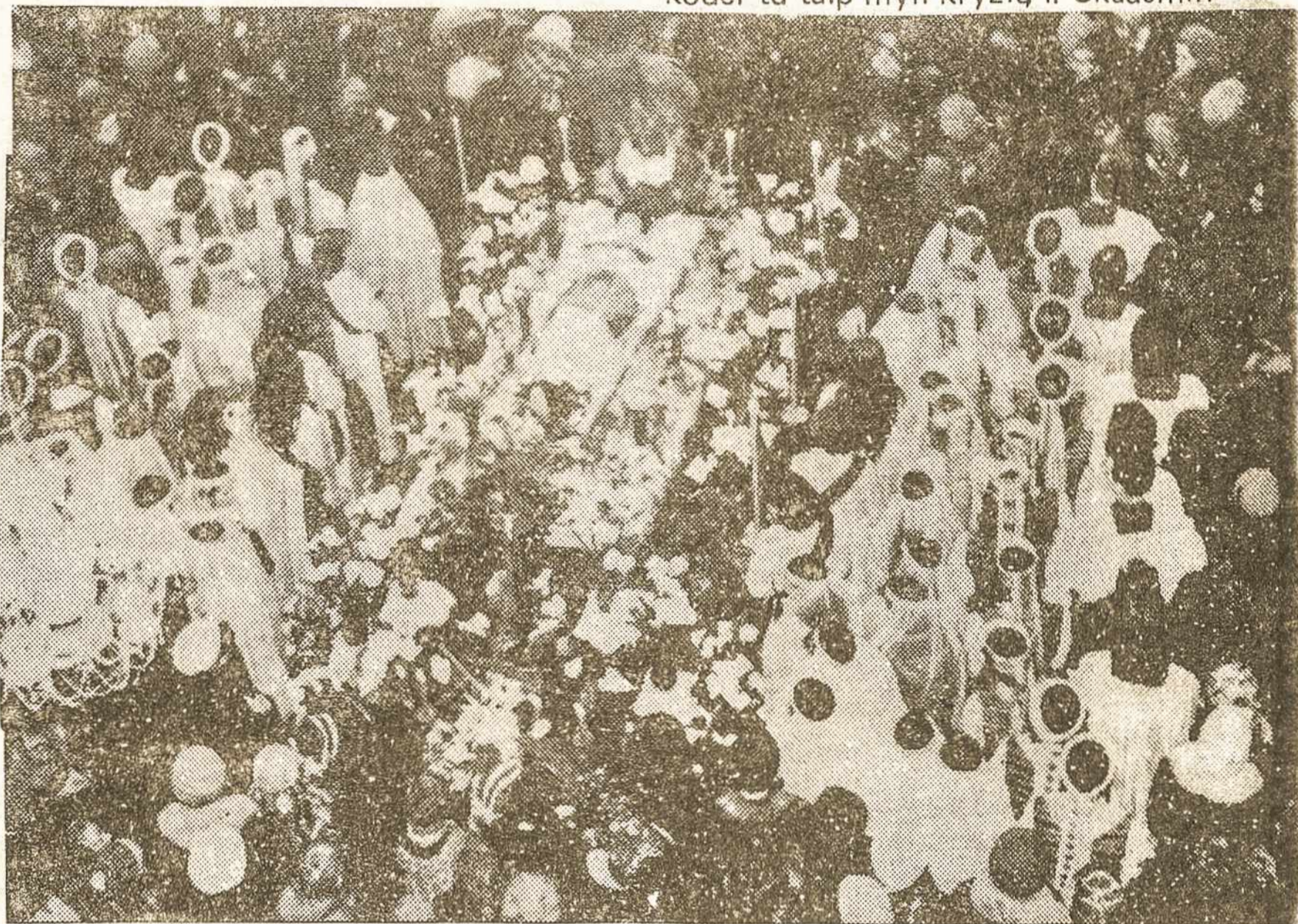
Keturias dienas truko atsisveikinimo iškilmės. Tai buvo rekolekcijų dienos, dar daugiau — tai triumfo dienos. Skausmas nugalėtas, pergalė iškovota."

Iš tolimiausių Lietuvos kampelių jau iš vakaro pradėjo važiuoti į laido tuves jaunimas, kuris "kaip gintarėliai apsupo kun, Virgilijaus karstą".

Vasario 21 d. tūkstančiai žmonių suplaukia į Kybartus. Iškilminga ir graudu buvo stebėti būrius vaikų ir jaunimo iš įvairiausių Lietuvos vietovių su gražiausiomis gėlėmis rankose skubančius į laido tuves atsisveikinti su kunigu—kankiniu už tikėjimo laisvę. Tą dieną atvyko apie 100 kunigų nors visi žinojo, kad valdžia jų atvykimo teigiamai neįvertins. Matydamas šią minią, negalėjai atspėti, ką reiškė byrančios ašaros — skausmą dėl jauno kunigo mirties ar džiaugsmą Bažnyčiai ir Tautai gavus naują kankinį ir šventąjį.

Nuo anksčiausio ryto jaunimas, nebodamas nuovargio ir vėsaus oro, susirinkę bažnyčioje bendrai kalbėjo ražančių, daug kunigų žengė prie altoriaus šv. Mišių aukai; su didele meile kalbėjo apie velionį kunigai — Kybartų klebonas kun. S.TAMKEVIČIUS, kun. J.KAUNECKAS, Viduklės klebonas kun. A.SVARINSKAS ir Pajevonio klebonas kun. V.JELINSKAS.

Kun. S.TAMKEVIČIUS gražiai nušvietė kun. Virgilijaus kančios ir pergalės kelią. Jis kalbėjo: "Kun. Virgilijus buvo tiesus kaip šūvis — ką galvojo, tą kalbėjo; ką kalbėjo, tą darė. . . Jis ilgėjosi kunigystės, skubėjo, — nors vieną dieną pabūti Viešpaties kunigu. Su tokiu džiaugsmu jaunasis kunigasėjo prie altoriaus, teikė sakramentus, lankė ligonius. . . Jo ištvėrmė heroiška,

Lietuvoje slaptai iššventinto kunigo Virgilijaus Jaugelio laido tuvėse 1980 m. vasario 21 d. Kybartuose velionies karstas, apsuptas žmonių minios, skęsta gėlėse, kurios išreiškia pagarbą mirusiam kovotojui už žmogaus teises

atsidavimas Viešpačiui — visiškas. Kas matė kun. Virgilijų besimeldžiantį, galėjo pasakyti, kad šis vyras moka mels-tis.

Ir jei dabar reikia apaštalu kunigų, tai labiausiai reikia tokių, kurie būtų pasiryžę kentėti ir mirti už Dievą ir Tėvynę. . ."

Kun. A.SVARINSKAS šias laido tuves pavadino džiaugsmo diena, nes tai diena "jo gimimo dangui". Pamokslininkas kalbėjo: "Kun. Virgilijus yra Lietuvos Katalikų Bažnyčios žiedas, jaunimo švyturys, fakelas, kuris bedievybės siautėjimo laiku rodo kelią į idealą, į tikslą. Jis nežmoniškais pastangomis pasiekė savo tikslą ir savo pavyzdžiu akivaizdžiai kalba jaunimui: "Nebijok aukos, nebijok darbo ir pasieksi, ko širdis trokšta". Jis viską paaukojo Dievui ir laimėjo — dvasia nugalėjo medžiagą. . .

Po iškilmingų šv. Mišių didžiulė

vaikų, jaunimo ir kunigų procesija su gėlėmis ir žvakėmis išsitiesė per visą šventorių. Karstas apnešamas apie bažnyčią, ir procesija sustoja prie aukšto Kybartų bažnyčios bokšto — kun. Virgilijaus kapo paminklo. Čia į susispie-tusią minią prabilo kun. V.JELINSKAS: "Virguti brangus, Dievo Kunige, pažinau tave nuo mažų dienų. Nedaug kam Viešpats suteikia tokį kryžių. Tu jį pamilai ir nešei visą gyvenimą iki pačios Kalvarijos viršūnės. Dar šiandien matau tave su padėvėtais kailinukais mažą vaikelį keliais einantį apie stebuklingąjį Saričių bažnyčios kryžių, pralenkiantį kitus, suaugusius, ir po to skubanti prie Motinos Sopulingosios. Kartą paklausiau tave: "Sakyk, vaikeli kodėl tu taip myli kryžių ir Skausmin-

gąją Motiną? — „Kai pasimeldžiu, man šilčiau“ — atsakei. Tu mylėjai visus, nes pas Dievą nėra blogų vaikų yra tik nelaimingi tik nežinantieji. . ."

Pamokslininkas ypatingai užakcentavo mintį, kad nuo Seminarijos vartų reikia pašalinti Erosos šalininkus, o taip pat, kad jaunuolius į Seminariją turi palydėti klebonas, bet ne saugumiečiai.

Pasibaigus laido tuvėms, dar negreitai tikintieji pasitraukė nuo kun. Virgilijaus kapo. Ir dažnam pasidaro neaišku: ar liūdėti, kad mirties angelas nelaiku pakirto Kristaus karį, ar džiaugtis, kad jis iš kapo dar galingiau švies visai Lietuvai, kviesdamas visus į tikėjimo ir laisvės aukštumas, nes mirusieji kartais gali daugiau kovoti negu gyvieji.

Šiandien niekas ramiai nepraeina pro kun. Virgilijaus kapą; vieniems jis ašarą išspraudžia, kitiems jis primena mesti judo kelią ir eiti su tais, kurie tik Bažnyčios ir Tautos prisikėlimu.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

1980 m. rugpjūčio 14–15 dienomis, Innsbrücke, Austrijoje, įvyko Vakarų Europos Lietuvių Bendruomenių valdybų pirmininkų bei narių ir lietuvių jaunimo atstovų suvažiavimas. Posėdžiams vadovavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas ir Vokietijos LB valdybos pirmininkas Andrius Šmitas. Suvažiavime dalyvavo LB pirmininkai bei darbuotojai iš Austrijos, Belgijos, D.Britanijos, Italijos, Prancūzijos, Švedijos, Šveicarijos ir V.Vokietijos bei D.Britanijos ir Vokietijos Jaunimo Sąjungos pirmininkai bei atstovai. Kaip svečiai dalyvavo Vakarų Europos lietuvių vyskupas dr. Antanas Deksnys ir Lietuvos Diplomatinių Tarnybos narys, įgaliotas ministeris dr. Albertas Gerutis.

Suvažiavimo dalyviai iš klausė atskirų Bendruomenių veiklos pranešimus, iš kurių paaiškėjo, kad Bendruomenių veikloje viena iš svarbiausių vietų užėmė Vakarų Europos politinių sluoksnių ir visuomenės supažindinimas su lietuvių tautos nenuilstamomis pastangomis atgauti Lietuvos valstybinę nepriklausomybę.

Suvažiavimo dalyviai radijo bangomis jungėsi su sesėmis ir broliais pavergtoje Lietuvoje, linkėdami jiems išverti savo ryžte išsivaduoti iš sovietinio jungo. Laisvosios Vakarų Europos Lietuvių Bendruomenės yra tvirtai įsitikinusios, kad lietuvių tautai nušvis laisvės aušra.

Suvažiavime svarstyti įvairūs išieiviję ir ypatingai Vakarų Europos lietuvius liečiantys klausimai ir priimta visa eilė nutarimų. Keletas iš jų čia skelbiame:

1. Suvažiavimas skatina Pasaulio ir Kraštų Lietuvių Bendruomenių vadovybes rūpintis, kad būtų sustiprintas Lietuvos laisvės siekimo organizavimas ir jo valstybinis bei visuomeninis reiškinys. Suvažiavimas pritaria PLB valdybos veiklai politinėje srityje ir pageidauja, kad Lietuvos laisvinimo veikla būtų derinama tarp Lietuvos Diplomatinių Tarnybos, PLB ir VLIKo.

2. Suvažiavimas ragina lietuviškas šeimas siųsti savo vaikus į Vasario 16 gimnaziją, kur auklėjimas vyksta demokratinėje, tautinėje ir krikščioniškoje dvasioje. Suvažiavimo dalyviai dėkoja rėmėjų būreliams, BALFui ir visoms lietuvių institucijoms bei paskiriems už teikiamą medžiaginę ir moralinę paramą gimnazijai, ir ragina lietuvių visuomenę dar stipriau remti vienintelę laisvame pasaulyje lietuvių gimnaziją, kad ji ilgai ir sėkmingai galėtų tęsti savo lietuviškąjį auklėjimo ir švie-

ŽYGIS Į ŠILUVĄ

miesto Vykdomojo komiteto pirmininku, per megafoną šaukiančiu išsiskirstyti, bet maldos žodžiai užtrenkė megafoną, o pačiam pirmininkui beliko tik pasitraukti, kad nepatektų į einančiųjų gretas. Pavienės lengvos mašinėlės lenkė einančius. Vieni siūlėsi pavežti pavargusius, sunegalavusius, kiti sukė į šalutinius keliukus; iš mašinų lipė keleiviai ir stovėjo paplentėje šalia jau stovinčių vietinių gyventojų. Vieni ašaras braukė, kiti dėjosi prie žygiujančių. Visų veiduose nuostaba su džiaugsmo ir nerimo atspalviais. Nejaugi Lietuva keliasi?

Iš lėto praslinko ir pilka "Volga", kurioje sėdėjo ministras MIKALAUSKAS su keliais saugumiečiais. Priešais pasirodė maršrutinis autobusas Kauras–Tytuvėnai. Jis sustojo, ir keleiviai prisijungė prie eisenos.

Šiluvos koplyčioje jaunimas susikaupė maldoje, prisiminė žygio intencijas. Bažnyčioje iš klausė jauno kunigo laikomas šv. Mišias ir pamokslą. Ir vėl beveik visa bažnyčia priėmė šv. Komuniją.

Po pamaldų grįžę į koplyčią keletas miestų Eucharistijos Bičiulių atstovai perdavė rožančių kitų miestų atstovams. (Lietuvoje vis po keletą miestų kasdien ištisą mėnesį kalba bendrai rožančių Eucharistijos Bičiulių intencijomis, o mėnesio pabaigoje suvažiuoja į Šiluvą šią estafetę perduoti kitiems miestams). Dvasioje sustiprėję ir pilni ryžto maldininkai išsiskirstė į namus.

Grįžtančius į namus pavienius eisenos dalyvius gaudė KGB agentai, vežė į saugumą ir tardė, kas organizavo šią eisnę. O ją suorganizavo Dievo meilės ir protestas prieš skaitlingas iš šalies brukamas blogybes.

Šitaip savo įspūdžius aprašo kita žygio dalyvė

Prieš penkerius metus Eucharistijos Bičiulių iniciatyva įvyko pirmasis žygis iš Tytuvėnų į Šiluvą, kuriame dalyvavo apie 300 žmonių.

timo darbą.

3. Suvažiavimas pasisako už "Europos Lietuvio" svarbą ir skatina lietuvius jį daugiau prenumeruoti ir skaityti.

4. Suvažiavimas kviečia Europos lietuvius gausiau dalyvauti D.Britanijos Lietuvių Sąjungos rengiamuose suvažiavimuose Lietuvių Sodyboje per Sekmines, Europos Lietuviškųjų Studijų Savaitėse vasaros metu, ir prašo Vokietijos LB Krašto valdybą ištirti galimybes 1982 metais Vokietijoje surengti Europos Lietuvių Dienas, kurių metu vyktų I-ji Europos lietuvių dainų ir tautinių šokių šventė.

Šiomet rugpjūčio 26 d., į tradicinę Eucharistijos Bičiulių Žygį susirinko apie 1000 žmonių, kurių tarpe buvo daugiausia jaunimas.

Nuo Tytuvėnų bažnyčios patraukėm į Šiluvą (apie 7–8 km), eidami kalbėjome rožančių, litanijas ir giedojome giesmes. Trumpai pasimeldę koplyčioje, visi susirinkome į bažnyčią šv. Mišioms, kurias aukėjo žygyje dalyvavęs kunigas.

Tūkstantinę minią vienijo viena intencija: permaldauti Eucharistinį Kristų ir Mariją už tautos nuodėmes ir prašyti, kad gelbėtų Lietuvą nuo alkoholizmo ir moralinio supuvimo, kaip kadaise ją išgelbėjo nuo protestantizmo.

Per Lietuvą ritasi dvasinio atgimimo banga. Vis daugiau jaunų žmonių pakyla kovai už dvasines vertybes. Mes prašome Mariją, kad ji kartu su Kristumi stovėtų šio sąjūdžio priešakyje, kad laimintų mus, teiktų jėgų ir išminties nelengvoje kovoje. Prašėme ją pagalbos, ugdant kiekvieno mūsų dvasinį gyvenimą, nes veiklos sėkmė priklauso nuo mūsų vidinio nusiteikimo, nuo intencijos grynumo. Žygiai į Šiluvą nėra išorinė demonstracija. Jų vertė priklauso nuo mūsų maldų nuoširdumo, nuo to, kiek mes būsime pasiruošę pasinaudoti Viešpaties malone.

Žygyje dalyvavęs kunigas ragino mus kovoti su pačia didžiausia mūsų amžiaus blogybe – alkoholiu, gimdančiu ir kitas nelaimes. Šita kova gali pareikalauti didelių ir skaudžių aukų, tačiau tai neturi mažinti ryžto.

Baigėsi pamaldos, nuskambėjo paskutiniai giesmės "Marija, Marija" žodžiai. Prie Marijos kojų liko sudėtos mūsų gėlės, svajonės ir pasiryžimai.

Bet žygis nesibaigė. Jis tik prasidėjo. Mes išsiskirstėme po Lietuvą nešdami si didelę svajonę: kovoti už savo pačių dvasinę pažangą, kovoti prieš didįjį priešą – alkoholizmą. Tegul auga blavė ir dora jaunoji Lietuvos karta, ištikiama Kristui ir Marijai. Tai bus gražiausios gėlės prie Viešpaties kojų.

O kai bus sunku, kai pavargsime, kai ims pagunda pasukti lengvesniu keliu, geroji mūsų Motina šauks mus iš klystkelių, teiks jėgų būti šio gražaus sąjūdžio priekyje.

S. B-nė

(Iš "Rūpintojėlio", Nr. 10)

CURSO DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA

Informações:

Caixa Postal 4421
01000 SÃO PAULO, SP.

Kultūrinė Kronika

JUOZAS BULOTA (g.1918 m. Pu-triškiuose, Marjampolės apskr.) – žurnalistas, feljetonistas. Neakivaizdiniu būdu baigė Vilniaus U-tetą žurnalistikos specialybę. “Šluotos” žurnalo redaktorius. Daugiausia reiskiasi feljetonu ir satyros srityje. Išleido feljetonų ir pamfletų knygą “Pries plauką” 1961 m. “Zuvės žmogus”, feljetonų humoreskų ir pamfletų rinkinys 1978. Vilniuje.

Halina Mošinskienė

KAILINIAI

Žmona išsiėmusi iš rankinuko nosinę, nubraukė ašaras ir drebančia ranka atsirakino duris.

Vyras sėdėjo prieš televizorių.

– Na, pagaliau atsiradai, – pasakė jis ir atsisuko į žmoną. Staiga šeimos galva šoko iš kėdės ir pamėtėtas. – Okas čia dabar? – suriko jis. – Iš kur tie kailiniai?

– Pir. . . Pirkau. . . Juk sakiau, kad eisiu rytą į turgų, – vėl ėmė kukčioti antroji pusė.

– Sakei. . . Užtat aš tavęs ir klausiu, kad sakei. Kas jis? Tiekimo kontoros direktorius? Obuolių supirkėjas? Akademikas? O gal tas gintaro meistras iš už sienos? Pirkau. . . Ne pirkai o pardavei. Savo vyrą pardavei. Sąžinę. Savo dorą vardą už dirbtinį kailinį atidavei. Vaikai – studentai, o ji, matai, donžuanų įtaisytais kailiniais apsivilkusi kraipysis.

Seimos galva puolė pro duris ir tuoju sugrįžo duonrikiu nešinas.

Žmona pabalusi krito į kėdę.

– Nebijok, nepjausiu, – su šaltu jūžiu nuramino vyras. – Kailinius supjaustysiu ir tam. . . tam tavo. . . gabalais į gerklę sukišiu.

– Na gerai, aš kalta, – pro ašaras šnibždėjo žmona. – Bet leisk gi man pasakyti. . .

– Sakyk, sakyk, o man ir taip viskas aišku, – tragiškai iškilmingu balsu leido šeimos galva.

– Turguje baisi grūstis. . . O bijau, kad kas pinigų neištrauktų. . . Dvejus metus taupėm. . .

Vyras pasirėmė kumštimi smakrą ir ironiškai įsistebeilijo į žmoną.

– Gerai gerai, skiesk toliau. . .

– Radau kelerius, tai per dideli,

tai per maži, spalva netinka. . . O šitie – kaip tik man siūti. Trijų šimtų prašo. Tokia maloni moteriška moteris. Sako, sau pirkusi, bet per maži. Tada aš. . .

Žmona pasižiūrėjo į savo vyrą ir nutilo. Tas lyg nejučiomis bandė į rankovę duonriekį.

– Sek sek savo pasaką. . . Aš ne “Kreicerio sonatos” herojus. . . Sakiau, kad nepjausiu. . .

– Tada aš padaviau jai savo rankinuką ir paprašiau: “Pasaugokit, čia penki šimtai – visos namo santaupos. . .

O aš prisimatuosiu”. Apsivelku – kailiniai guli kaip nulieti. Imu, pasakiau, Atsisukau, o tos inteligentiškos kailinių savininkės nė kvapo. Lyg skradžiai žemę prasmego. Su mano rankinuku ir visomis santaupomis.

Vyras pribėgo prie knygų spintos, ištraukė pluoštą pinigų ir teškė ant stalo.

– Va, kur tavo visos santaupos. O čiulbėti gražiai moki. Detektyvų kūrėja. Agata Kristi.

Įtūžęs vyras mostigavo duonrikiu lyg špaga žmonai panosėje. Tačiau žmona ūmai nušvito, pritrenkdama savo antrąją pusę.

– Viešpatie. Tai aš beskubėdama užmiršau pinigus namie, – sušuko ji. – O ta spekuliantė dingo su mano triruble rankinuke. Reikia pranešti milicijai.

Vyras numetė peilį ant stalo, o veide ėmė klajoti mėnulio pilnaties šypsena.

– Na, nepyk, – jis apkabino žmoną. – Visaip pasitaiko, bendrai gyvenant. O kam miliciją? Pirkai, ir nešiok sau į sveikatą, paukštyte tu mano. . .

“Žmona dar gali susieškoti ir kitą, o kailinius, ir veltui, velnią tu gauši”, – tarė sau šeimos galva.

Šypsena

Reikia stogo

Įsimylėjęs bernelis savo mergelei:

– Katrele, būk mano žmona, aš tau po kojų visą žemę paklosiu!

– Žemę ir neklojus po kojomis jaučiu, bet ko šiandien reikia – tai stogo viršum galvos. . .

KNYGŲ NAUJIENOS

DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI. J. Burkus.

Išleido Sūduva, 809 Ramble St., Hot Springs, Ar. 71901 U.S.A. 1977 m. 455 psl. minkštais viršeliais leidinys. Kaina 8.50 JAV dol.

Pats autorius pasisako: “Šios knygos tikslas yra supažindinti mielą skaitytoją su tobuliausiais Dievo kūriniais – angelais, su būtinumu Dievo malonės, kuri yra mažinasis gyvenimas, ir baisu nuodėmės, kuri atneša amžinąjį pasmėrimą.

Šios knygos paskirtis yra duoti progos skaitytojui pažinti tobuliesiems Dievo kūriniais, jo meilei ir sielos vertei, turint mintyje, kad dėl kiekvienos žmogaus sielos dabar vyksta žūtbūtinė kova. Bet Dievas, jo Bažnyčia, ištikimieji angelai ir šventieji padeda ją laimėti tiems, kurie trokšta įsijungti į angeliškuosius chorus danguje, ir mylėti Dievą, regėdami jį per amžius, nes tam tikslui visi esame sukurti”.

KONNERSREUTHO TERESĖ.

J. Burkus.

Išleido Sūduva, 809 Ramble St., Hot Springs, Ar. 71901 U.S.A.

Spaudė Mykolo Morkūno spaustuvė Čikagoje, 1978 m. 159 psl. minkštais viršeliais leidinys. Kaina 5 JAV dol.

Pratarnei, autorius taip pasisako: “Tik Teresei Neumannaitėi mirus, yra galima ir leidžiama atidengti ir paskelbti daug dalykų, k.a.: laiškus, fotografijas kentėjimų drabužius ir kitą dokumentinę medžiagą, kuri jai esant gyvai nebuvo skelbiama, o tik klasifikuojama ateičiai.

Teresė nenorėjo, kad būtų skelbiamos jos penktadienių kentėjimų nuotraukos ir kita intymi medžiaga. Ji patikėjo savo broliui Ferdinandui ir tik jam leido daryti jos proginių ekstažių nuotraukas ir rinkti kitą archyvinę medžiagą. Tai buvo daroma jos dvasios vado patarimu, kuris norėjo išsaugoti autentišią istorinę medžiagą.

Šios knygos tikslas yra tęsti Teresės Neumannaitės gyvenimo, mirties ir jos paskutiniųjų darbų aprašymą, kurie atsitiko po 1953 m. išleistos mano knygos “Teresės Neumannaitės” pasirodymo. Tad ši knyga yra lyg anos knygos tęsė.

Šios trys religinio turinio knygos gaunamos “Mūsų Lietuvos” redakcijoje ir Šv. Kazimiero parapijoje Mokoje.

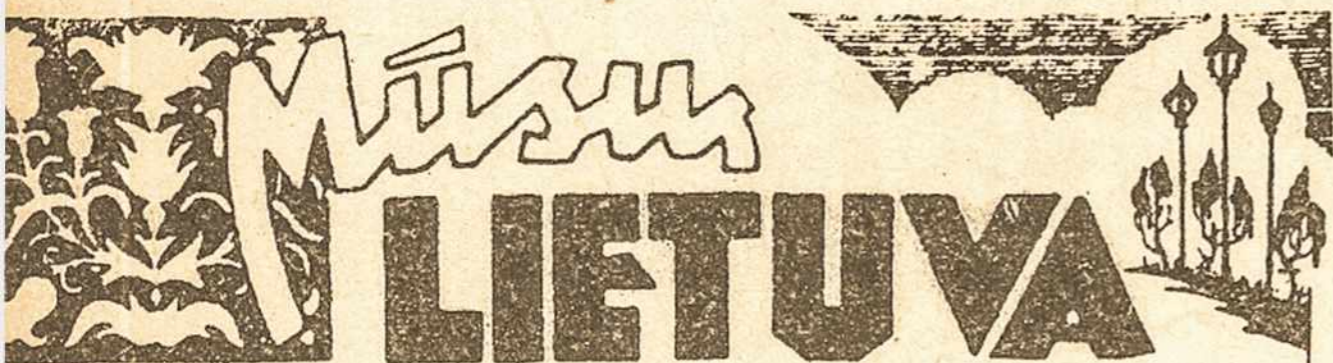
PARDUODAME

automobiliams

SKYDELIUS su grandinėle raktams LIPINĖLIUS – adesivos
Chaveiro com emblema Vytis e bandeira

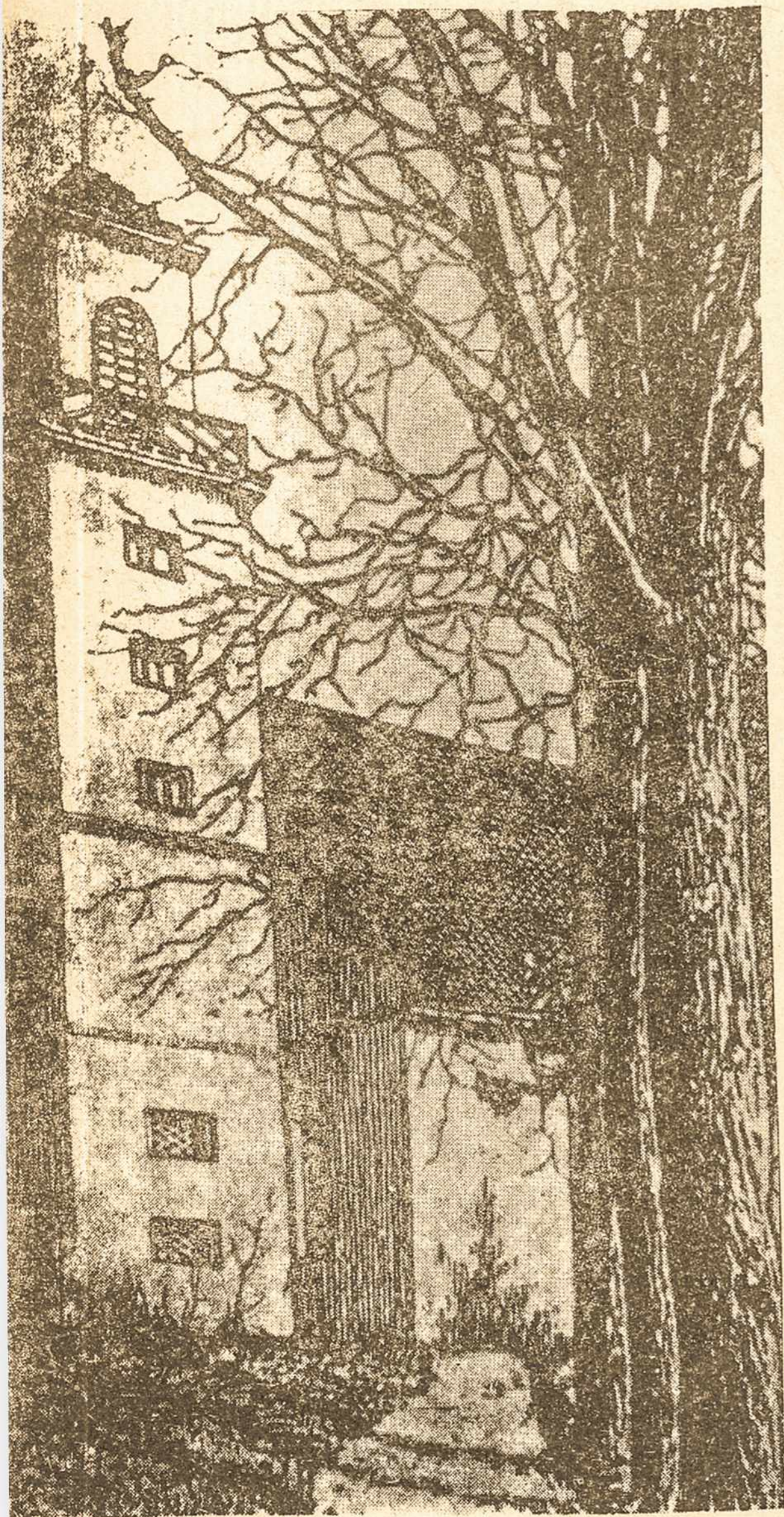
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

EM PORTUGUES NR.12 (41)

MŪSŪ LIETUVA NR.37 (1672) 1980-IX-18

A igreja de TOLMINKIEMIS, onde viveu o grande poeta lituano KRISTIJO-NAS DONELAITIS (1714 – 1780).

Stasys Barzdukas

OS ESPECIALISTAS DA LINGUA LITUANA (continuação)

(Jonas Jablonskis – João de Rygiškės, nascido em 1860 e falecido em 1930, contribuiu de maneira ponderável para a formação e aperfeiçoamento da língua oficial lituana e por isso é chamado de “o pai da língua oficial lituana”).

JONAS JABLONSKIS (1860–1930) fêz filologia clássica na Universidade de Moscou. Mas ao trabalho de aperfeiçoamento da língua lituana ele se dedicou desde a mocidade e o fazia de mil maneiras: onde podia – ensinava o lituano aos estudantes, escrevia artigos, editava livros etc. Especialmente os seus manuais da língua lituana foram de grande importância: em 1901 e 1922 foram editadas as suas gramáticas, em 1911 – um livro sobre a sintaxe, em 1928 – sobre a declinação e suas particularidades, em 1916 – uma cartilha para a “Escola em casa” etc. A escrita de lituano conforma sua gramática de 1922 foi oficializada pelo Ministério de Educação da Lituânia e se tornou obrigatória nas escolas e instituições públicas. A influência de Jablonskis se fazia sentir principalmente porque: ele tinha um cadebal de conhecimentos apropriados, possuía vivo sentimento da sua língua, e uma enorme fé no resultado de seus esforços. E ainda mais: “Ao ensinar os outros ele continuou a se aperfeiçoar. O seu conhecimento da língua ia sempre aumentando. Se alguém trouxesse a ele, quando já na Universidade de Kaunas, um escrito antigo seu, de há 30 anos atrás, sem duvida o exigente mestre não teria dado uma nota maior que 2 por uma redação assim. Jablonskis estudava as obras de nossos melhores escritores, lia todas as publicações sobre a linguística, porém ainda os seus melhores professores eram gente simples do povo e o modo de falar. Sentir a língua do povo não é tão difícil assim, mas o mais difícil é chegar e sentir o que nela é plausível e o que não é”. (A, Saba-liauskas). Jablonskis sabia como ninguém separar o joio do trigo e graças a ele foram eliminados da nossa língua os estrangeirismos tais como: abrozás, aptieka, koroné, storoné, zokanas, ūlyčia etc. Os lituanos souberam apreciar o seu trabalho e ele ficou conhecido como “o pai da língua oficial lituana”, e em 1922 ao ser fundada a Universidade Lituana, ele foi escolhido seu mestre de honra.

OS MESTRES EM EXÍLIO

Quando da ocupação soviética em 1944, foram exilados da Lituânia muitos dos seus melhores linguistas, formados na Lituânia independente. Mas, no estrangeiro, eles já não puderam ter as condições normais de trabalho — poderíamos compará-los a aves de asas cortadas.

PRANAS SKARDŽIUS (nascido em 1899). Autor da dissertação “Os antigos estrangeirismos eslavos na língua lituana”, “A acentuação segundo Dauksša”, “A acentuação na língua oficial lituana”, “A construção de palavras em lituano”, redator de revistas de linguística etc., no exterior, não tendo acesso às fontes e trabalhando só nas horas de lazer, teve de se contentar com alguns artigos na imprensa, e junto com St. Barzdukas e J.M. Laurinaitis em 1959 editou “O Manual de Língua Lituana”, em 1968 “A Acentuação na Língua Lituana”, em 1971 “O Emprego da Língua Oficial Lituana mais antiga e da atual”.

ANTANAS SALYS (1902–1972) em 1946 preparou a segunda edição da sua obra “Os dialetos da língua lituana”, em 1956 elaborou “A nomenclatura dos mapas lituanos”, em colaboração com prof. dr. A.Sennas de 1950 a 1968 redigiu os Volumes III a V do “Dicionário da Língua Oficial Lituana”, Redigiu vários artigos importantes para a Enciclopédia Lituana, e analisava na imprensa as questões linguísticas que surgiam. Não tendo o suficiente de estudantes lituanos, teve de se dedicar á cadeira de eslavística na Universidade de Pennsylvania.

PETRAS JONIKAS (nascido em 1906) em 1952 editou “Nos horizontes da palavra inata”, em 1952 “A História da Língua Lituana”, em 1972 “A formação da língua lituana na segunda metade do século XIX (é uma edição ampliada de uma dissertação do autor escrita há 30 anos na Lituânia). Também escreveu inúmeros artigos sobre questões vernáculas. Nos últimos anos foram lhe dadas condições de se dedicar ao ensino da lituanística na Universidade de Chicago.

LEONARDAS DAMBRIŪNAS (nascido em 1906), ao ensinar no ginasio dos campos de exilados, editou um manual de sintaxe, que foi reeditado nos EE.UU. Em 1906, preparou um estudo “Alguns aspectos dos Verbos da Língua

Lituana”. em 1966, junto com dr. A.Klimas e dr. W.R.Schmalstieg elaborou — “Introduction to Modern Lituanian”, Também se expressou na imprensa sobre questões linguísticas e foi redator durante 10 anos da revista linguística “Gimtoji Kalba”, editada no exterior.

Há presentemente vários linguistas bem preparados, que vivem e trabalham na Lituânia ocupada. Eles editaram “O Dicionário Atualizado da Língua Lituana”, prepararam uma gramática de nível acadêmico e muitas outras edições. Falar sobre eles exigiria um capítulo à parte.

ENTRE A HONRA E A VERGONHA

Demos um panorama do caminho percorrido da língua lituana bem como do atual. Também gostaríamos de aqui lembrar as palavras do criador da língua oficial lituana — Jonas Jablonskis: “É uma grande honra saber falar línguas estrangeiras, mas uma vergonha não saber bem a sua”. Esta honra muitos de nós a temos: os lituanos em geral aprendem bem a língua do país em que vivem. Falada e escrita. Mas não evitamos a vergonha ao falar e escrever a língua dos nossos antepassados — é como se andássemos numa carroça velha e sem óleo, numa estrada de pedra. Esses já não encontram lugar em sua casa para um livro ou jornal lituano, e em vão procuraríamos uma gramática ou dicionário em sua mesa de trabalho.

Aprendeu bem lituano o alemão Sauervein e chegou a escrever o hino da Lituânia Menor “Lietuviais esame mes gimę”. Aprendeu bem lituano o suíço Eretas e escreveu em lituano as suas dissertações acadêmicas. Aprendeu lituano o negro Jimmy, que trabalhou na Embaixada Lituana em Washington. Em 1961 prof. dr. J.Eretas visitou os Estados Unidos e em Boston conversou com crianças, jovens e pais lituanos. Todos o ouviram com interesse. Ao terminar as suas palestras, Eretas perguntou: “Será que Vocês vão deixar só ao negro Jimmy e ao suíço Eretas o uso da língua mais antiga e bela do mundo?” (pe. St.Yla).

É uma pergunta que cada lituano deve fazer a si mesmo.

Tradução de
Rymanté Steponaitytė

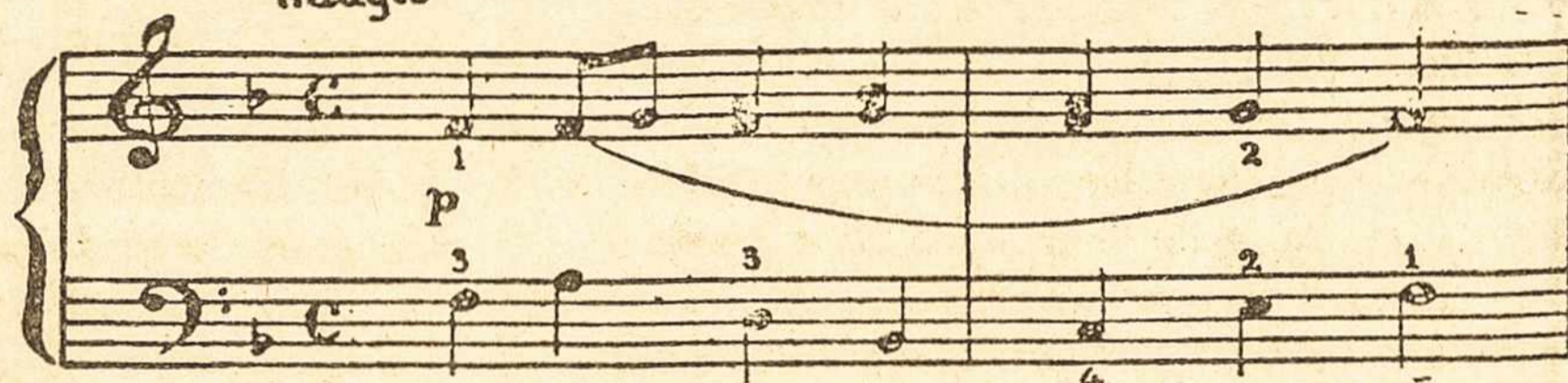

MUSICA LITUANA

Harminização
de Vyt. Kerbelis

ANT KALNO KARKLAI

Adagio

*Ant kalno karklai siūbavo (2)
ant kalno karklai siūbavo,
pakalnėj vanduo liūliavo,
liūliavo, liūliavo.*

*Tenai vaikščiojo mergelė (2)
ten vaikščiojo mergužėlė,
balta graži lelijėlė,
lelija, lelija.*

*Štai ir atjoja bernelis (2)
štai atjoja bernužėlis,
baltas gražus dobilėlis
dobilas, dobilas.*

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

Paruošė: Alf. D. Petraitis

Aš noriu	—	eu quero	mes norime	—	nós queremos
tu nori	—	tu queres	jūs norite	—	vós quereis
jis nori	—	ele quer	jie nori	—	eles querem
ji nori	—	ela quer	jos nori	—	elas querem

pavyzdys

Aš noriu kavos — eu quero café.
 Jis nori arbatos — ele quer chá.
 Ar tu nori pieno? — Tu queres leite?

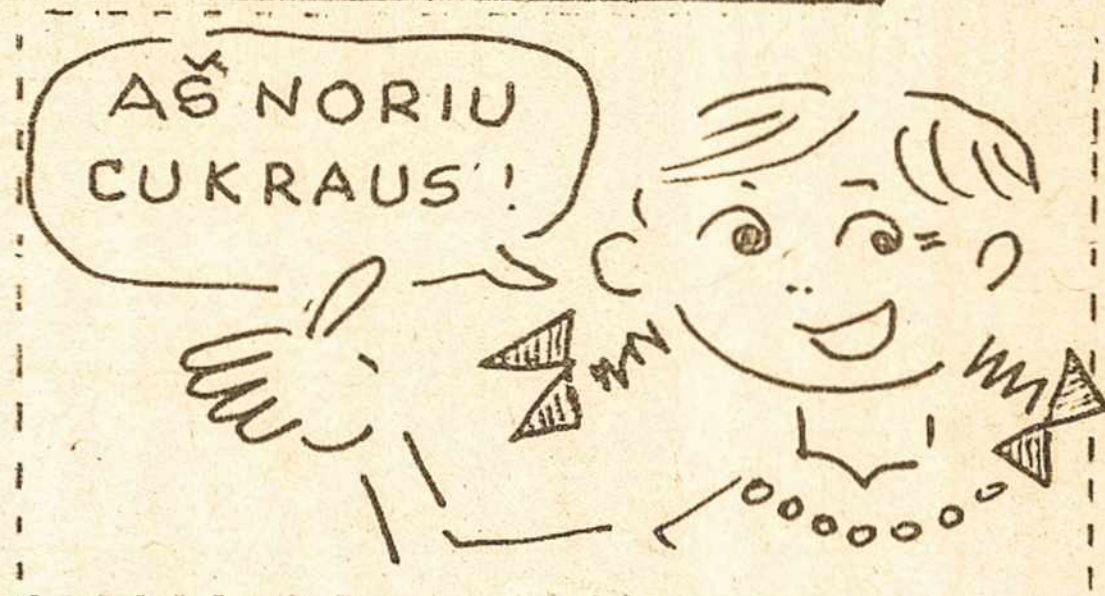
ŽODYNAS

kavos	—	café
arbatos	—	chá
vandens	—	água
pieno	—	leite
vyno	—	vinho
alaus	—	cerveja
degtinės	—	cachaça
mineralinio vandens	—	água mineral
su cukrumi	—	com açúcar
be cukraus	—	sem açúcar
šalto	—	frio
ko	—	que
kas	—	quem
ąčiū	—	obrigado

PAPILDYTI:

1. Ji.....pieno su cukrum.
2. Ar tu.....alaus?
3. Ne, aš ne.....alaus.
4. Labai ačiū, aš ne.....vyno.
5. Marytė nori arbatos be.....
6. Ar jūs.....kavos?
7. Aš.....kavos be cukraus.
8. Ko jis.....? Arbatos?
9. Jie ne.....degtinės.
10. Ji nori arbatos su.....

Aš noriu valgyti — eu quero comer

duonos	—	pão	sausainių	—	biscoito
mėsos	—	carne	obuolių	—	maçã
lašinių	—	toicinho	kriaušiu	—	pera
kumpio	—	presunto	vyšnių	—	cereja
dešros	—	linguiça	braškių	—	morango
svogūnų	—	cebola	sviesto	—	manteiga
salotų	—	alface	druskos	—	sal
ridikėlių	—	rabanete	pipirų	—	pimenta
grietinės	—	nata	pyrago	—	bolo
apelsinų	—	laranja	ryžių	—	arroz
citrinų	—	limão	pupų	—	feijão
bananų	—	banana	ledų	—	sorvete
slyvų	—	ameixa	marmelado	—	geleia

IŠVERSTI Į VIETOS KALBĄ!

1. Jonas nori kavos.
2. Marytė nenori pieno.
3. Ar tu nori arbatos?
4. Mes norime vyno.
5. Kas nori kavos?
6. Jis nenori alaus, jis nori degtinės.
7. Jos nori šalto vandens.
8. Ar jūs norite kavos?
9. Kas nori šalto vandens?
10. Ačiū, aš nenoriu kavos.

KUN. PETRAS M. URBAITIS

KINIJOS MISIJONIERIUS PASAKOJA...

PIETINĖS KINIJOS SHIU CHOW MISIJOJ

Nauji metai, nauji ratai. O misionieriai į kiekvienus ratus lengvai įsikinko.

1946-ieji — pokarinio atsistatymo metai. Pietinės Kinijos Shiu Chow misijoje buvo žuvę trys misionieriai. Reikėjo jų vietas užpildyti.

Negalėdamas į krašto gilumą jeiti kaip lietuvis, patekau ten kaip amerikietis. . .

Man tekusioj Lin Chow apylinkėj darbo tikrai netrūko: 4 bažnyčios, — iš kurių viena, daugiau centrinė, su beveik 700 tikinčiųjų, išblaškytų po daugiau kaip 40 kaimų ir kaimelių, — trys mokyklos, du vaistų tiekimo punktai ir keli katekumenų centrai. Turėjau, tiesa, 14 padėjėjų tarp sesučių, mokytojų, katekistų. Netrūko atsivertimų kurių skaičius vis augo. Atrodė, tikrai laimingas misionieravimas — visur tik rožės. . .

Tačiau su laiku teko pajusti jog ir skaudžių dyglių esama.

1947 metų pradžioj, po kelių mėnesių ramaus darbo, upių pakrantėse ir kelių mazguose pradėjo įsigalėti raudonieji partizanai. Jie kasdien daugiau pradėjo kontroliuoti visą judėjimą.

Misionierius prieš išvažiuodamas turėjo užsitikrinti, kur ir kada bus galima pėsčiam eiti, dviračiu važiuoti ar laiveliu plaukti.

Pirmąją, 15 dienų kelionę atlikau ant kiniškos valtės veždamas UNRRA paramą misijos neturtingesniesiems. Pravažiuodamas pro tą vietą, kur prieš keletą metų buvo žiauriai nukankinti pirmasis misijos viršininkas Vysk. Versiglia ir jo sekretorius kun. Caravario, apsimąščiau ir pagalvojau, kad prie tų dviejų labai lengvai būčiau galėjęs ir aš

kaip trečias, prisidėti. Ačiū Dieviui, nieko blogo neištiko ir kelionė baigėsi laimingai.

1948 m. neišaiškinama mirtim mirus antrajam misijos viršininkui Vysk. Canazei ir gegužės mėn. atvykus naujam misijos viršininkui Vysk. Arduino, pasiryžau ir aš dalyvauti šio pastarojo sutikime. Tam reikėjo nuvykti į misijos centrą, Shiu Chow miestą. Pasirodo labai sunku buvo rasti laivelį tokiai kelionei. Galu gale už 14 mili-

jonų kiniškų dolerių atsirado drąsuolis kurs sutiko. Jis buvo žvejys ir buvo praręs visą dieną plaukioti upe bežvejodamas. Pasiėmiau su savim vieną našlaitį ir jo senutę—globėją (jaunuolis dabar randasi Makavos mieste ir mokosi į kunigus, o senutė gyvena prieglaudoj). Tos prieglaudos vedėjas sesutes 1951 m. birželio mėn. "išlaisvintojai" uždarė į kalėjimą). Upė, kurią mes plaukėm buvo pilnoj raudonųjų kontrolėj. Nuo kranto, mus vežančio žvejo raudonieji dažnai klausdavo:

— Ar jau turi žuvų?

Mūsiškis visiems lygiai atsakydavo:

— Dar nė vienos nepagavau.

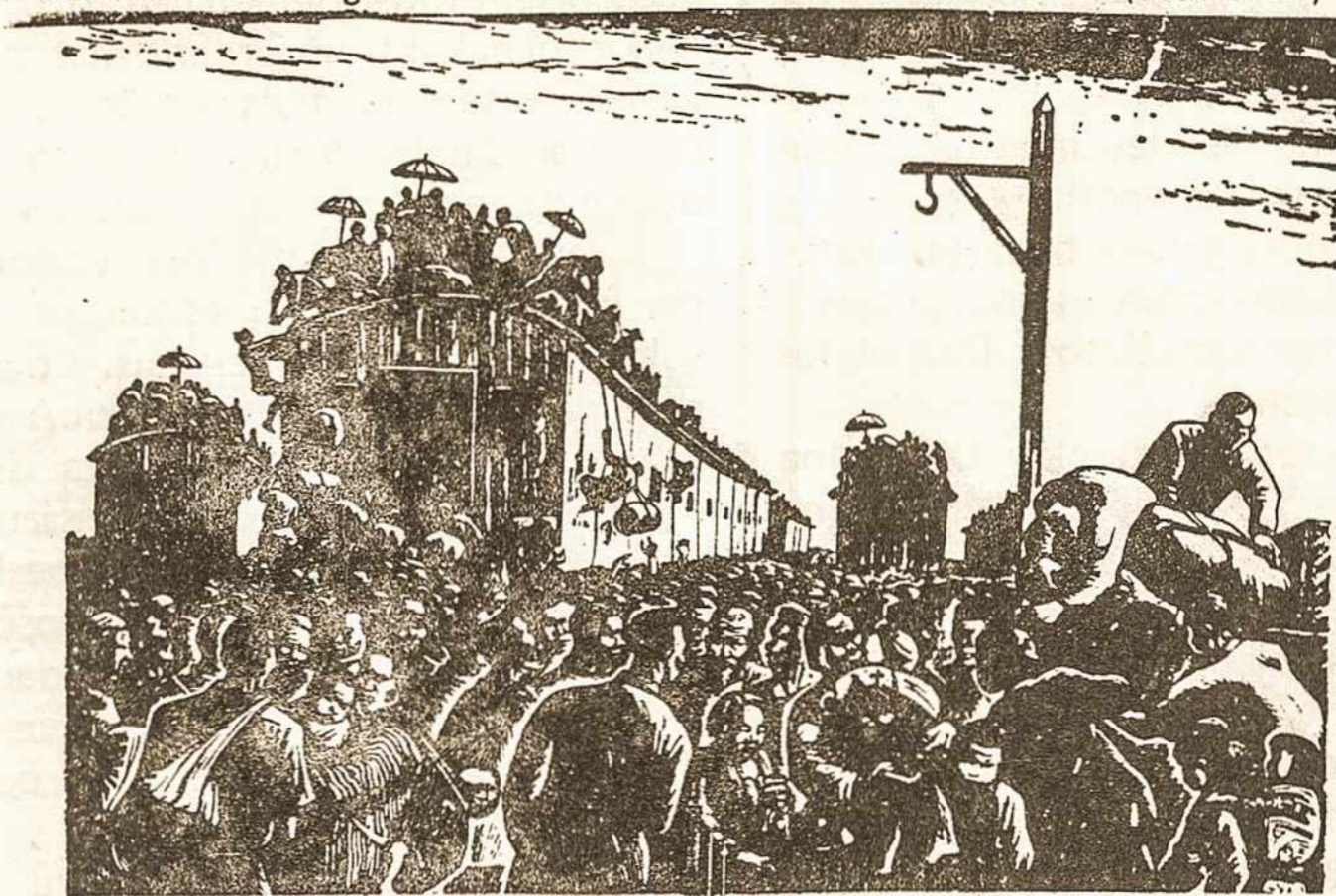
Taip pasislėpę laivelio būdoj galėjom pasiekti Shiu Chową. Bet kiek vargo, kiek baimės pergyvenom.

Kitą panašiai įspūdingą kelionę teko atlikti vykstant į Yeug-Shan rezidenciją, kur, sulig gauto pranešimo, buvo užėję nacionalistai (karo metu dėl jų viską mes čia buvom praradę). 80 km atstumą teko tai dviračiu nuvažiuoti, tai pėsčiam nueiti. Daug kartu pakliuvau į raudonai nusiteikusių vyrų būrius, kurie, tačiau, mūsų nepalietė, nes žinojo, jog mes — be skatiko prie dušios. Gi už nieką neverta nė šuvio eikvoti. Ir sakyti, kad pietums, kaip vėliau teko sužinoti, buvom sustoję pačiam raudonųjų centre.

Matomai Dievo Apvaizda budėjo ant mūsų.

1948-49 buvo ugnies ir kraujo metai. Raudonieji plačia propaganda, apgavystėmis ir pasizadėjimais pajėgė su-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Pabėgėlių masė stotyje, Ts'ai Ti-chih.

Dra. HELGA HERING

MEDICA — GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

KALBAMA LIETUVISKAI

Av. Eulina, 99 - V. Sta. Maria das 8:00 às 12 h.

das 14:00 às 18:00

Fone: 265-7590

Rua Quartim Barbosa, 6 -

B. do Limão

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL. Inventario, Despejo, etc.

COMERCIAL: Falência, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA: Imposto de Renda, ICM, IPI

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and.s/45 - Liberdade Fone: 279-5937

Horário das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 - V. Zelina - Horário das 19:00 às 21:00

KALBAMA LIETUVIŠKAI

SVEIKATA

ALF. D. PETRAITIS

Žmonės sako, kad sveikata tai didžiausias turtas. Ir iš tiesų jie neklysta. Be sveikatos sunku gyventi, kad ir su didžiausiais turtais. Todėl pravartu kartas nuo karto nors ir po truputį, susipažinti su mūsų organizmu. Yra labai naudinga pažinti, kaip veikia mūsų kūnas.

Kai žmogus rimtai suserga, tenka kreiptis į gydytoją. Kuo sudėtingesnė liga, tuo sudėtingesnis ir gydymas. Kartais tenka kreiptis ir į specialistus. Tačiau labai dažnai gyvenime yra visokių mažų ir nereikšmingų dalykelių, kurie gali privesti prie nemalonių pasekmių.

Šiandien pažiūrėkime į vieną labai kasdieninį reikalą.

Štai atėjo kokias nors šventes, vestuvės, krikštynos, o kartais tik šiaip sau smagus subuvimas ir va. prisivalgai, kiek nereikia. Rodos pasisaugojai, atsisakinėjai, bet tokio gardaus patiekalo tikrai nebuvo galima atsisakyti. Tik truputiuką to, gabaliuką kito ir namo sugrįžus pajunti kažin kas netaip.

— Pilvas sustojo, — nutari sau vienas. Gal čia vienintelė išeitis eiti į virtuvę ir ieškoti bikarbonato miltelių. Išgeri jų vandenį pamaisęs, atsiraugi, kiek pagerėja, o kartais to neužtenka.

— Kas čia su manim pasidarė? Anksčiau, rodos, akmenis būčiau suvirškinęs, o dabar vos gabaliuką kepsnio ir vėl blogai. Žinoma, metai visiems bėga. Mūsų viduriai jau kiek pavargę. Jau turime "truputiuką" daugiau, negu dvidešimt. . .

Bet pagrindinis klausimas, ar galima šio nemalonumo išvengti?

Taip daug ką galima padaryti, kad tokios mažutės nemalonios problemukės būtų sumažintos. Dažnai jos visiškai dingsta.

Yra keletas priežasčių. Čia kalba gana ilgoka. Šiandien pasvarstykime vieną—kitą, vėliau bus galima panagrinti daugiau.

Viena svarbiausių priežasčių, tai, kad mes valgome per daug. Mūsų organizmas suvartoja tam tikrą kiekį valgio. Iš tiesų vartoja tiek, kiek jo reikia. Akys dažnai didesnės už pilvą, kaip sako sena patarė. Prikemšame pilvą per daug. Virškinimo sulčių, kaip chloro rūgšties nepakanka. Prasideda rūgimas.

Pasiruošimas Kalėdų šventėms. Dail. V. K. Jonynas

maistas taip paliktas, nesuvirškintas, nebus sunaudotas. Labai dažnai organizmas gindamasis paleidžia vidurius. Tuomet išeina viskas.

Nors pasaulyje yra daug vietų, kur žmonės badu miršta, tačiau bent mums daugiau gresia persivalgymas, negu kas kita. Tai yra nelengvas reikalas žinoti valgymo kiekį. Kiekvienas turi maždaug orientuotis. Vienam gali to paties kiekio nepakakti, jo organizmas stambesnis. Kitam tas pats kiekis jau gali būti per didelis. Visuomet geriau nedavalgyti, negu padidinti valgio kiekį.

Kita svarbi priežastis: mes valgome per greit. Atsiprašau, mes kartais nevalgome, o suryjame gabalais. Ko nepadare dantys, tenka atlikti pilvui. Atseit, tenka dirbti viršvalandžius. O tai iššaukia daugiau rūgščių. Rūgštys iššaukia skausmus. Užtai reikia valgant nesukubėti. Reikia labai gerai ir kruopščiai valgyti sukramtyti. Gi pilve nėra dantų. Duokime darbo dantims, tegu jie padirba. Viduriams bus mažiau darbo, ir dantys bus sveikesni.

Jau šių dviejų pastabų užtektų, bet yra daugiau. Pamėginkite jas įgyvendinti.

Sekanti kartą pažiūrėsime kitas priežastis.

KINIJOS MISIIONIERIUS PASAKOJA

traukti į savo eiles daug vyrų ir jaunuolių. Prasidėjo atviri susirėmimai visose svarbesnėse bei turtingesnėse apylinkėse. Valdžia gynėsi, bet be pasiryžimo, nes ir tarp valdžios žmonių buvo daug suėmimų ir sušaudymų.

Atsitiko, kad net pats policijos viršininkas buvo suimtas ir tą pačią dieną buvo sušaudytas. Jo giminaitis, buvęs mūsų auklėtinis, nors nuo kurio laiko nelabai uolus katalikas, buvo įtartas ir sekamas. Jis pasislėpė mano Tung-Pec rezidencijoje. Pasisekė net darbu jį ap rūpinti. Bet neilgam, nes jo priešai viską darė, kad jis savo sleptuvę apleistų. Tuomet jis pabėgo į Hong Kongą, iš kur, atsikeršijimui, ištikrųjų prisidėjo prie raudonųjų. Paskutinį kartą jį mačiau 1950 m. jau kaip "išlaisvintoja", bet labai misionieriui dėkingą.

Prievarta ir neteisybė anksčiau ar vėliau į blogą išeina, gi meilės darbai beveik visuomet jau šioj žemėj susilaukia savo atlyginimo.

(bus daugiau)

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

RYMANTĖ STEPONAITIS
TRADUTORA JURAMENTADA
LITUANO

Horário Comercial: Das 19 as 21 horas:
Tels.: 853-0026 R. Pedroso Alvarenga,
881-7792 505, - ap. 57 Tel.:
852-0677, São Paulo

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

MŪSŲ ŽINIOS

MAGDALENA BUITVYDIENĖ š. m. 2d. atšvente gimtadienį šeimos ir giminių tarpe. Rugsejo 1 diena yra taip pat Magdalenos sūnaus advokato Jono gimtadienis. Dr. Jonas Buitvydas yra CATERPILER traktorių kompanijos personalo patarėjas. Magdalena Buitvydienė yra MŪSŲ LIETUVOS TALKININKĖ: Moinho Velho apylinkėje išdaliną mūsų laikraštį.

Sveikiname ir linkime geros sveikatos bei Dievo palaimos mūsų bendradarbei.

IŠKILUS DARBŪTUMO PAVYZDYS

Antano ir Genės Ratautaitės – Girėkų šeima gali būti pristatyta, kaip darnios ir darbščios šeimos pavyzdys.

Dievas padeda tiems, kurie patys sau ir kitiems reikale padeda.

Čia norima specialiai iškelti ypač tos šeimos jaunučių – KRISTINOS ir DENISĖS dosnų pareigingumą.

Abi mergaitės yra Santa Inês, Saleziečių Seselių Kolegijos, stropios moksleivės, rytinėje pamainoje.

Popietėje jos gelbi močiutei Marijai Ratautienei namų ruošoje. Taip pat, pagal reikalą, padeda šimto darbininkų siuvykloje ir "ANGIE MODAS" naujai atidarytoje krautuvėje (Rua Solon, 365–375).

Tačiau, judviejų dosnumas ypatingai pasireiškia savanorystėje rajono apleistus vaikučius alfabetizuojant. Tai gi – jos ir studijuoja ir dar mokytojauja toje pačioje šv. Agnietės Kolegijoje.

denėlį. Tiek rūpescių senose dienose, o jam dar vis rūpi ta Sąjunga – jos reikalai ir sutvarkymas.

Tuo tarpu pačiai Sąjungos valdybai reikėtų viešai padėkoti, kad taip gražiai ir puikiai viskas prižiūrėta ir aptvarkyta, niekam nieko neskolinga. Tikras pasididžiavimas brazilams ir mūsų kolonijai. . . Sąjungos valdyba renka si kiekvieną trečiadienį ir svarsto, neapleisdama nieko, mokėdama išmintingai ir sumaniai vesti Sąjungos reikalus.

Kas link Sąjungos valdybos kadencijos, pensininkų, jaunimo, turto ir nepaprastos ambicijos valdyboje, galite laukti – aš dar parašysiu.

Ant. Augustaitis

Po vakarienes – klausosi lietuvių kalbos juostelių, o po to – ruošiasi ryt-dienos pamokoms iki 11 valandos nakties. Viskas vystosi gražiausiame šeimos susiklausyme ir meilėje.

KPU

Už a a Sofiją Vaitekaitienę – Augytę 30-tos dienos pomirtinės Mišios įvyko rugsėjo (setembro) 12 dieną, 19:30 val. São Vicente de Paula Santuário, Moinho Velho–Ipiranga. Vyras Robertas ir plati giminė dėkoja pamaldose dalyvavusiems.

METINIO VEIKLOS KALENDORIAUS PROJEKTAS

RUGSĖJIS

- Brazilijos Nepriklausomybės diena (1822.IX.7)
- Šilinės atlydai (1608: Marijos apsireiškimas Šiluvoj) (IX.7)
- Pasaulio Lietuvių B-nės diena – Tautos šventė (1430.IX.8)
- Šventraščio sekmadienis (IX.28)

SPALIS

- SPAUDOS ŠVENTĖ V. Zelinoj (X. 19)

LAPKRITIS

- Mirusiųjų prisiminimas (įvairiose vietovėse)
- Lietuvos karijomenės diena (1918.IX.18)
- LKB-nės choro koncertas
- Mookoj: vietinių maldos diena už Lietuvą (XI.16)
- BAZARAS lapkričio 22–23 dienomis. Rengia Liet. Kat. Moterų Draugija. Pelnas skiriamas lietuvių senelių šalpos reikalams.

GRUODIS

- Jubiliejinės ateitininkų Mišios (XI.6)
- Bendros (pavyzdinės) Kūčios
- Kalėdų eglutė
- Sveikinimai per laikraštį
- Metinė akademikų vakariene
- Bernelių Mišios
- Šalpos sąjūdis
- Naujųjų Metų susitikimas
- Mookoj: Maldos diena už Lietuvą (XI.7)
- Šv. Juozapo parapijoj: Maldos diena už Lietuvą
- Rio Lietuvių vikariatas: Maldos diena už Lietuvą.

SKAITYTOJAI RAŠO...

"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"

Buenos Aires, rugpjūčio 17, 1980m.

Didžiai Gerb. kun. Petru Urbaičiui, Brazilijoje.

Didžiai Gerbiamas kun. Petrai Urbaiti. Iš "Mūsų Lietuva" puslapių sužinoję apie Jūsų reikšmingą 40 metų kunigystės sukaktį, sveikinu ir linkiu Jums daug sveikatos dirbti tokį svarbų lietuviybės ir kultūros darbą.

Jūsų nuopelnai lietuvių spaudos srityje taipgi yra dideli. Jūs esate pavyzdys kaip reikia aukotis lietuviškam darbui, kad lietuviybė klestėtų ir toli nuo Tėvynės Lietuvos apsigyvenusių mūsų brolių tarpe.

Jus gerbiąs Pr. Ožinskas

Neseniai teko skaityti apie "Kolonijos fondo organizavimą". Tai labai reikalingas dalykas. Bet svarbiausia ne "fondas", o mūsų visų susivienijimas. Nes mūsų lietuviybės gretos kaskart retėja. Ir džiūsta, kaip upelis, netekęs žaliuojančių krantų ir iš lengvo tekėjęs medžių ir krūmų pavėsyje.

Kad mes labiau vienas kitą pažintume, užjaustume ir gerbtume. Kad jautume žmonišką širdžių šilumą, kad mokėtume vienas kitam nusileisti, o ne atkeršijimo priemonėmis temdyti saulę rėčiu... Kad mūsų lietuviybė skambėtų, kaip dr. V.Kudirkos VARPAS.

Ir kada būsime vienoj lietuviybės šeimoj, kiekvienas pažvelgsime į save – ir suprasime, kas esame ir dėl ko čia esame.

Visos prieštaravimų audros bus lengviau numalšintos. Tuomet susikurs ir muziejus, ir lietuviška biblioteka, ir kultūros skyriai, ir suėjimų punktai, ir lietuviškos mokyklos, praturtės spauda, dainų ir šokių ansambliai, ir sportas ir kt.

Bet mūsų korespondentas p. J.Čiuvinas dėl ko apie tai nemano ir nerąšo? Tik kursto ir drumsčia tyrą van-

ATLIEKAME

SPAUDOS DARBUS

GREIT – GERAI – PIGIAI

ML

SPAUSTUVĖ

Rua Juatindiba, 28 – P.que da Moóca

03124 SÃO PAULO – Tel. 273-0338

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divórcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

SPAUDOS ŠVENTĖ

ŠIEMET BUS SPALIO 19 DIENĄ
VILA ZELINOJ.

PROGRAMOJE:

– 11 val. MIŠIOS-SUMA už vi-
sus spaudos darbuotojus gyvus ir
mirusius.

– 12 val. IŠKILMINGI PIETUS
– BALIUS JAUNIMO NAMUOSE.

SKAUTŲ-RŪTELĖS
PAVASARIO BALIUS
yra rengiamas SPALIO 4 DIENA.
Skautai-Rutelė jau pradėjo ruošti
įvairią programą su dainos, šokiais
ir kitais pasilinksminimais, kurie
pradžiugins jaunos ir senus.
PELNAS YRA SKIRIAMAS JAU-
NIMO KELIONEI Į P.A. LIETU-
VIŲ KONGRESĄ ARGENTINOJE.

**KUN. VYTAUTAS BAGDANAVI-
ČIUS**, grįždamas iš Argentinos atgal į
Čikagą, sustojo S.Paulyje. Šeštadieni
kun. P. Rukšys svečią sutiko aerouoste
ir nuvežė į V. Zeliną, kur Jo laukė se-
minarijos draugas kun. Dr. Antanas Mi-
lius. Svečias apsistojo kelbonijoje ir sek-
madienį jau laikė sumą, o popiet daly-
vavo JAUNIMO ŠVENTĖJE.

Kun. V. Bagdanavičius mūsų tarpe
pasiliks iki š.m. 26 dienos. Sekantį sa-
vaitgalį svečias praleis LITUANIKOJE,
kur jaunimui ir visiems, kurie ten bus
praves rekolekcijas. Kun. V. Bagdanavi-
čius dirba DRAUGO dienraštyje Čika-
goje.

PREL. PIJUS RAGAŽINSKAS, po
ilgos kelionės po Lietuvą Europą ir
Ameriką, grįžo į namus praeitą šešta-
dienį. Sekmadienį, kartu su kun. V.
Bagdanavičium, dalyvavo JAUNIMO
ŠVENTĖJE.

KUN. P. URBAITIS KELIAUJA

Kun. Petras Urbaitis, brazilų esperan-
tininkų kviečiamas, šio mėn. 16 dieną
išvyko Kuritibon, o po to dalyvaus
Porto Alegre, Šiaurės Brazilijos Re-
gioniniame Esperanto Kongrese, rug-
sėjo 19–26 dienomis.

Besirengiant 66-jam Pasauliniam Es-
peranto Kongresui, pirmu atveju piet-
nėje hemisferoje, Brazilijos sostinėje,
(1981 m. liepos 25 rugpjūčio 1 dieno-
mis), daug kur vyksta įvairūs vietiniai ir
skirtingų valstijų esperantininkų an-
sambliai ir Kongresai.

Rodomas naujas įdomus filmas apie
Braziliją su Esperanto kalba paaikšini-
mais.

Brazilijoje itin stipriai organizuoti

yra esperantininkai spiritistai.

Jie leidžia įvairius propagandinius
veikalus vartodami lengvą pasaulinę
Esperanto kalbą. Jų propaganda eina
į penkis kontinentus.

Brazilijos Katalikai daug kartų su-
maišo Esperanto Sąjūdį su Spiritistų
sekta ir dėl to laikosi nuošaliai, pasy-
viai, net priešingai nusiteikę.

Tik neseniai buvo pradėta leisti tri-
mestrinį "BRAZILA KATOLIKO", kun.
Petro Urbaičio redaguojamą. Ir susi-
pratę pasauliečiai Katalikai ir Kunigai
dabar pradeda organizuotis.

Popiežiai laimina esperantininkus
Vatikanu radijas transliuoja Esperanto
kalbą. Per Kongresus ir įvairius esperan-
tininkų subuvimus laikomos Mišios pa-
sauline Esperanto kalba.

NEKASDIENINIS ĮVYKIS – VAIDINIMAS

Sekmadienio popietėje V. Zelinoje,
Seselių Pranciskiečių, salėje, São Paulo
ateitininkai pastatė Prano Naumiestiš-
kio trijų veiksmų veikalą-legendą ŠIAU-
RĖS PAŠVAISTĖ. Veikalas nušvie-
čia šių laikų Lietuvos gyvenimą, išryš-
kina ypač idealaus jaunimo atsparumą
prieš ateistinį auklėjimą.

Visas veiksmas vyksta senelio (Juo-
zas Vaikšnora) kalvėje, kur vaikaitis
(Stasiukas Žūtautas), sergąs kojos kau-
lų susilpnėjimo liga, privačiai mokosi
lankomas mokytojo (Robertas Saldys)
ir kartkartėmis paties klebono (Ed-
vardas Umaras); atvyksta tačiau parti-
jos milicininkas (Klaudijus Butkus)
apskusti berniuko langą išmušus, ir iš-
veda senelį kalvį bei dėdę (Augustas
Zaluba) pasitikti atvykstančio inžinie-
riaus kokiems ten kolūkio darbams
pravesti. Berniukas, likęs namuose vie-
nas, užsisklendžia duris, kad niekas neį-
siveržtų. Tačiau tuo metu prisistato jau
viduj nepažįstamas jaunikaitis (Andrius

Valavičius), dėvintis Sibiro tremtinių
rūbais.

Pamoko berniuką daugybės lente-
lės ir staiga jį pagydo. Pasirodo tai esąs
šv. Kazimieras, kuris dar kartą ateina
savo tautiečiams į pagalbą.

Kiti, nematomi veikėjai buvo Vin-
cas Tubelis, kuris gražiausiai "suvai-
dino" labai piktą šunį ir automobilio
triūbavimą, Irena Skurkevičiūtė – suf-
leris, ir Audrys Tatarūnas, kuris atida-
rinėjo ir uždarinėjo scenos uždangas.

Nematoma, bet visur jaučiama, reži-
sieriaus – kun. J. Šeškevičiaus – nepa-
mainoma dvasia.

Vaidinimas gražiai nuteikė gan gau-
sią publiką, kuri tikrai nepašykštėjo ka-
tučių ir komplimentų.

Reikia pastebėti, kad dauguma artis-
tų – pirmą kartą užlipę ant scenos. Kai
kurie jų prieš metus ar dvejus visai ne-
mokėjo lietuviškai, o dabar kalbėjo kaip
seni lietuviai. Tad reiškia, kad reikėjo
daug pastangų, tiek iš veikėjų, kiek iš
režisieriaus pusės. Ir tatau reikia labai
įvertinti.

Tik gaila, kad ir čia, kaip Evange-
lijoj, buvo daug pakviestų, bet dalyvių
būty galėję būti žymiai daugiau. Ir jie
nebūty gailėjęsi atėję.

Iš Chicagos atvykęs svečias, kun.
dr. Vyt. Bagdanavičius, kalbėjo: "Ti-
krai netikėjau, kad jūsų kolonija ga-
lėtų tokį veikalą pastatyti. Man tai di-
džiausias džiaugsmas".

LITERATUROS RATELIS

Šio mėnesio Literatūros Ratelio
susirinkimas bus šeštadienį, rugs. 27 d.
dieną ponų Henriko ir Janinos Vala-
vičių vasarnamyje – SUARĀO. Suva-
žiavimo laikas – 16 val. Daugiau in-
formacijų pas vasarnamio savininkus
telefonu 275-2619.

Brazilijos lietuvių tautinių šokių "Nemuno" grupės dalyviai keliauja
po JAV-bes ir Kanadoje. Čia matome juos Clevelande, prie DMNP
parapijos mokyklos
Nuotr. Vl. Bacevičiaus

ALP(LKA)1815
LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA